

DRAFT

ZAKON O MEDIJIMA

I.OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva, transparentnosti oglašavanja u medjima, zaštita medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na ispravku i odgovor, čuvanje i pravo uvida u medijski zapisa, inostrana informativna djelatnost i kaznene odredbe.

Zaštita prava na informisanje osoba sa invaliditetom

Član 2

Mediji će nastojati da programski sadržaj namijenjen javnosti obezbijede u formatu pristupačnom za lica sa invaliditetom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumjevaju iste izraze u ženskom rodu.

Mediji su dužni da u svom radu koriste rodno osjetljivi jezik.

II. OSNOVNI PRINCIPI

Član 4

Crna Gora obezbjeđuje i jamči slobodu informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (OUN, OEBS, Savjet Evrope, EU).

Ovaj zakon treba tumačiti i primjenjivati u skladu sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksom precedentnog prava Evropskog suda za ljudska prava.

Postupak izvršavanja odluka suda iz stava 2 ovog člana koja se odnosi na pitanja slobode izražavanja je hitan.

Član 5

Mediji u Crnoj Gori su slobodni.

Cenzura medija je zabranjena.

Monopol u informisanju nije dozvoljen.

Crna Gora garantuje pravo na slobodno osnivanje medija, nesmetan rad novinara i njihovu bezbjednost kako bi se omogućila: sloboda izražavanja mišljenja, pluralizam medija, nezavisnost medija, sloboda istraživanja, prikupljanja, širenja, objavljivanja i primanja informacija, slobodan pristup svim izvorima informacija, zaštita čovjekove ličnosti i dostojanstva.

Crna Gora garantuje ravnopravno učešće u informisanju domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih medija.

Slobodu medija dopušteno je ograničiti samo kada je to nužno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprječavanja nereda ili kažnjivih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva.

Niko nema pravo silom ili zloupotrebom položaja uticati na programski sadržaj medija, niti na bilo koji drugi način nezakonito ograničavati slobodu medija.

Član 6

U medijima se slobodno objavljuju informacije i mišljenja o pojavama, događajima i ličnostima, poštujući Ustav, zakon i Etički kodeks.

O kršenju Ustavom i zakonom ustanovljene slobode informisanja odlučuje sud, po hitnom postupku.

III. POJAM MEDIJA

Član 7

Mediji su subjekti koji su uključeni u proizvodnju i distribuciju sadržaja namjenjenih neodređenom broju ljudi koji imaju uređivačku kontrolu ili nadzor nad sadržajima.

Medijskim sadržajem smatraju se sve vrste informacija (vijesti, obavještenja, mišljenja, izvještaji i druge informacije) i autorski radovi, koji se objavljuju posredstvom medija sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti.

Član 8

Medijima se, u smislu ovog zakona, ne smatraju: knjiga, katalog koji sadrži isključivo obavještenja, oglase, informacije namjenjene tržištu ili bilteni i slične publikacije namjenjene internom informisanju, štampana izdanja poput letaka, plakata, transparentna i prospektna izdanja, te druge publikacije u smislu propisa kojim se uređuje izdavaštvo i ostale štampane publikacije, Službeni list Crne Gore, službena glasila jedinica lokalne samouprave i druga službena glasila, nosači audio i audio-vizuelnog sadržaja, štampane i elektronske publikacije državnih organa, vjerskih, nevladinih i drugih organizacija, ustanova, javnih preduzeća i privrednih društava, preduzetnika i njihovih udruženja i internet pretraživači.

IV. OSNIVANJE MEDIJA

Član 9

Medij se osniva aktom o osnivanju, slobodno i bez odobrenja.

Elektronski medij se osniva na način i po postupku propisanom zakonom kojim se uređuje oblast elektronskih medija.

Član 10

Osnivač medija može biti svako domaće i strano pravno i fizičko lice.

Pravna i fizička lica, osnivači medija, moraju biti registrovani kod nadležnog organa.

Država Crna Gora, jedinica lokalne samouprave i pravno lice koje je većinski u državnoj svojini ili koje se, u cjelini ili većinski, finansira iz javnih prihoda ne može biti osnivač medija, osim pod uslovima propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televiziji Crne Gore.

V. EVIDENCIJA

Član 11

Mediji se upisuju u evidenciju medija (u daljem tekstu: Evidencija).

Svako pravno i fizičko lice ima pravo uvida i pravo na izvod iz Evidencije.

Evidenciju vodi Centralni registar privrednih subjekata.

Prijavu za upis u Evidenciju podnosi osnivač ili ovlašćena osoba.

Uz prijavu se podnosi akt o osnivanju i rješenje nadležnog organa o registraciji za obavljanje djelatnosti.

Sadržaj evidencije

Član 12

U Evidenciju se upisuju:

- 1) naziv medija;
- 2) lično ime osnivača i lica koje je odgovorni urednik medija; JMBG domaćeg fizičkog lica, odnosno broj pasoša i država izdavanja pasoša stranog fizičkog lica;
- 3) broj dozvole za pružanje medijske usluge za elektronske medije;
- 4) podatak o jeziku na kome se pruža medijska usluga;
- 5) podatak o internet, elektronskim i drugim formatima medija;
- 6) internet adresa medija;
- 7) poslovno ime/naziv, sjedište i matični broj osnivača medija/pružaoca medijske usluge;

- 8) podaci o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu osnivača, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava i podatke o drugim osnivačima u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu;

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, koji se dostavljaju prilikom osnivanja medija, u Evidenciju se upisuju i:

1. podaci o iznosu novčanih sredstava dodjeljenih mediju na ime državne pomoći, u skladu sa odredbama ovog zakona;
2. podaci o iznosu novčanih sredstava dobijenih od organa javnog sektora;
3. podaci o prosječno prodatom tiražu medija u kalendarskoj godini;
4. promjene evidentiranih podataka i datum evidencije promjene podataka.

Dokument iz stava 1 tačka 8 ovog člana obavezno sadrži poslovno ime/naziv, sjedište i matični/registarski broj pravnog lica, lično ime i JMBG domaćeg fizičkog lica ili broj pasoša i naziv države koja je izdala pasoš stranog fizičkog lica, kao i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

Podnosilac podataka za evidenciju iz stava 2 tačke 1 ovog člana je organ javne vlasti.

Podnosilac podataka za evidenciju iz stava 2 tačke 2 je medij.

Podaci o novčanim sredstvima iz stava 2 tačke 1 i 2 ovog člana prijavljuju se Evidenciji do 31.marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Podaci o prosječno prodatom tiražu iz stava 2 tačke 3 ovog člana, za prethodnu kalendarsku godinu prijavljuju se Evidenciji do 31.marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Evidentirani podaci o fizičkom licu nijesu javno dostupni, osim ličnog imena.

Osnivač medija je dužan da o svakoj promjeni podataka obavijesti nadležni organ, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Brisanje medija iz Evidencije

Član 13

Osnivač medija je dužan da obavijesti Centralni registar privrednih subjekata o prestanku rada medija radi brisanja iz Evidencije.

VI. OBAVEZNO OBJAVLJIVANJE PODATAKA

Impresum i skraćeni impresum

Član 14

Impresum medija sadrži naziv medija, naziv/ime i sjedište/prebivalište osnivača, adresu elektronske pošte ili internet stranice, lično ime odgovornog urednika medija i odgovornih urednika za pojedina izdanja ili rubrike, podatke o nadležnim regulatornim, odnosno nadzornim tijelima, kao i registracioni broj medija.

Impresum štampanog medija obavezno sadrži naziv i sjedište štamparije, datum izdavanja ili ponovnog izdavanja i broj štampanih primjeraka.

Impresum servisa informativne agencije objavljuje se najmanje jednom dnevno.

Skraćeni impresum štampanog medija nalazi se na margini svake stranice i sadrži naziv medija i datum izdavanja.

Skraćeni impresum informativne agencije mora da sadrži naziv servisa, datum i vrijeme dostavljanja informacije i objavljuje se uz svaku objavljenu informaciju.

Skraćeni impresum ostalih medija, kao i publikacija i nosilaca informacija koji nijesu mediji objavljuje se na odgovarajući način, shodno prethodnim stavovima ovog člana.

Identifikacija elektronskih publikacija vrši se u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, odnosno podzakonskim aktom o elektronskim publikacijama.

Član 15

Medij je dužan da povodom pojedinačnog programskog sadržaja objavi sljedeće podatke:

- 1) datum produkcije (mjesec i godinu), kada se radi o programskim sadržajima elektronskih medija;
- 2) ime autora objavljenog priloga, osim ako autor drugačije odredi;
- 3) naziv pravnog ili fizičkog lica vlasnika autorskih prava;

- 4) naziv pravnog ili fizičkog lica koje čuva upotrijebljeni predmet kulturne baštine ili arhivski materijal, odnosno odgovarajuću reprodukciju;
- 5) naziv medija od koga je preuzet programski sadržaj ili njegov dio, osim ako je međusobnim ugovorom drugačije određeno.

VII. SAMOREGULATORNA TIJELA

Član 16

Medijska samoregulacija podrazumijeva dobrovoljnost medija u poštovanju i primjeni profesionalnih i etičkih standarda u skladu sa Kodeksom novinara.

Mediji mogu formirati kolektivno eksterno samoregulatorno tijelo ili svaki medij može formirati interno samoregulatorno tijelo (Ombudsman).

Nadzor nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda u medijima obavljaju samoregulatorna tijela.

Samoregulatorna tijela kroz monitoring i donošenje odluka po žalbama prate poštovanje Kodeksa novinara Crne Gore.

VIII. TRANSPARENTNOST FINANSIRANJA MEDIJA IZ JAVNIH PRIHODA

Član 17

Organi javnog sektora, definisani Zakonom o budžetu, su dužni da jednom godišnje, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu, objave evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidencija uključuje sredstva upućena preko posrednika - agencija, pri čemu se jasno razdvajaju osnovi za uplatu oglašavanja od drugih ugovornih usluga koje se plaćaju medijima.

Organi jedinice lokalne samouprave i preduzeća u kojima je jedinica lokalne samouprave osnivač, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu, dužni su dostaviti Glavnom administratoru evidenciju ukupnih uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidenciju iz stava 3 ovog člana, Glavni administrator objavljuje na internet stranici lokalne samouprave.

Obrazac evidencije propisuje Centralni registar privrednih subjekata.

Evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga obavezno je dostaviti Centralnom registru privrednih subjekata.

Centralni registar privrednih subjekata u formi godišnjeg izvještaja objavljuje ukupno izdvajanje za oglašavanje državnih organa u medijima na svojoj internet stranici zaključno sa 1.junom, tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 18

Mediji definisani članom 7 ovog zakona, dužni su da vode evidenciju o uplatama organa javnog sektora po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidencija uključuje sredstva upućena preko posrednika – agencija koja su predmet usluga na zahtjev organa javnog sektora.

Obrazac evidencije propisuje Centralni registar privrednih subjekata.

Mediji su dužni da evidenciju dostave Centralnom registru privrednih subjekata najkasnije do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Na oglašavanje javnog sektora u medijima shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju javne nabavke, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

IX. ZAŠTITA MEDIJSKOG PLURALIZMA

Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija

Član 19

Država obezbjeđuje dio finansijskih sredstava za ostvarivanje Ustavom i zakonom zajemčenih prava građana na informisanje, kroz:

- 1) istinito, nepristrasno, pravovremeno i potpuno informisanje svih građana Crne Gore;

- 2) istinito, nepristrasno, pravovremeno i potpuno informisanje na crnogorskom jeziku i jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori;
- 3) podršku proizvodnji medijskih sadržaja posvećenih očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta Crne Gore i kulturnog i etničkog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
- 4) informisanje osoba sa invaliditetom i obezbjeđivanja njihovog ravnopravnog prava na slobodu mišljenja i izražavanja;
- 5) informisanje drugih manjinskih grupa;
- 6) podršku proizvodnji medijskih sadržaja u cilju promocije zaštite i snaženja ljudskih prava i demokratije, unapređivanja pravne države, slobodnog razvoja ličnosti i zaštite djece i mladih, razvoja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, razvoja obrazovanja, uključujući i medijsku pismenost kroz obrazovni program, razvoja nauke, razvoja sporta i fizičke kulture i zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;
- 7) unaprijeđivanje medijskog i novinarskog profesionalizma i jačanje samoregulacije.

Član 20

Država obezbjeđuje prava iz člana 19 ovog zakona kroz:

- 1) osnivanje i finansiranje javnih emitera na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze elektronskih medija;
- 2) finansiranjem projekata u oblasti informisanja.

Član 21

Država finansira projekte u oblasti informisanja obezbjeđivanjem finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Izuzetno, država može u cilju ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava da iz budžeta obezbjedi dio finansijskih sredstava za:

- 1) programske, nekomercijalne sadržaje od javnog interesa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i

- 2) programske sadržaje od javnog interesa u neprofitnim medijima zajednice.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju na nezavisan i transparentan način uz garancije uređivačke i programske autonomije.

Organ nadležan za dodjelu sredstava donijeće posebni akt o načinu, uslovima i kriterijumima za raspodjelu sredstava.

Član 22

Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (u daljnjem tekstu: Fond) se finansira u iznosu od 0,03% BDP (bruto domaćeg proizvoda), koji utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike.

Raspodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana vrši:

- Savjet Agencije za elektronske medije 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za elektronske komercijalne i neprofitne medije,
- Nezavisna komisija, koju formira Agencija za elektronske medije, 40% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za dnevne i nedeljne štampane medije i online medije.

Sredstva namijenjena podfondovima iz stava 2 ovog člana uplaćuju sa na posebne žiro-račune organa zaduženih za raspodjelu i pripadaju:

- 95% podfondovima;
- 5% organu zaduženom za raspodjelu.

Za pokrivanje operativnih troškova različitih mehanizama samoregulacije iz svakog od podfondova iz stava 2 ovog člana izdvaja se po 5 % sredstava na godišnjem nivou.

Član 23

Sredstva iz Fonda mogu se koristiti za podsticanje medijskog pluralizma, a posebno za proizvodnju i objavljivanje sadržaja koji su značajni za:

- 1) Promociju kulturne raznolikosti i očuvanje tradicije,
- 2) Evropske integracije Crne Gore,
- 3) Aktuelne društvene, političke i ekonomske teme,

- 4) Nauku, umjetnost i obrazovanje,
- 5) Djecu i mlade,
- 6) Zaštitu okoline, održivi razvoj i turizam,
- 7) Zdravlje, zdravstvenu kulturu i zdrave stilove života,
- 8) Promociju poljoprivrede i turizma,
- 9) Afirmaciju preduzetništva,
- 10) Zaštitu potrošača,
- 11) Borbu protiv korupcije,
- 12) Borbu protiv bolesti zavisnosti,
- 13) Zaštitu prava i dostojanstva manjina i borbu protiv diskriminacije, stereotipa i predrasuda,
- 14) Manjiske narode i druge nacionalne zajednice,
- 15) Društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (osobe sa invaliditetom, osobe sa intelektualnim poteškoćama, osobe oštećenog vida, nezaposlene osobe, osobe treće životne dobi, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i drugi),
- 16) Razvoj civilnog društva i volonterizma,
- 17) Medijsku pismenost.

Član 24

Raspodjela sredstava iz Fonda vrši se jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa posebnim aktom donesenim za svaki od podfondova iz člana 22 ovog zakona.

Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za sadržaje za koje je obezbijeđeno potpuno pokrivanje troškova iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.

Na konkurs iz stava 1 ovog člana se može prijaviti:

- 1) osnivač komercijalnog štampanog, elektronskog ili online medija koji ispunjava sljedeće uslove:
 - a) medij je upisan u evidenciju medija najmanje dvije godine prije raspisivanja javnog konkursa,

- b) osnivač medija je dostavio i objavio podatke o vlasničkoj strukturi na kraju godine koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno članu 13 ovog zakona,
 - c) osnivač medija je objavio podatke o učešću finansiranja iz Budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno od pravnih lica koja su većinski u državnoj svojini ili koja se, u cjelini ili većinski, finansiraju iz javnih prihoda (oglašavanje, grantovi, krediti, subvencije i drugi) u strukturi prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno članu 18 ovog zakona,
 - d) osnivač medija objavljuje podatke o licima koja imaju stvarnu uredničku kontrolu,
 - e) do roka za podnošenja prijava na javni konkurs izmirio je dospjele finansijske obaveze po osnovu poreza, doprinosa za socijalno osiguranje i naknada za emitovanje radijskog ili televizijskog programa,
 - f) osnivač medija nije u postupku stečaja ili likvidacije,
 - g) nije blokiran račun u postupku prinudne naplate,
 - h) nije privremeno oduzeto odobrenje za emitovanje,
 - i) nije nenamjenski koristio ranije dodjeljena sredstva iz Fonda,
 - j) da je osnivač internog ili član eksternog samoregulatornog tijela.
- 2) interno ili eksterno samoregulatorno tijelo, koji ispunjava sljedeće uslove:
- a) uspostavljeno je najmanje dvije godine prije raspisivanja javnog konkursa,
 - b) njegovi članovi ispunjavaju uslove iz tačke 1) ovog stava.

Član 25

Organi zaduženi za raspodjelu sredstava iz Fonda dužni su da:

- 1) donesu posebni akt o uslovima, kriterijumima i postupku za raspodjelu sredstava iz određenog podfonda i načinu korišćenja tih sredstava,
- 2) sredstva dodjeljuju za jasno utvrđenu namjenu, bez diskriminacije i na osnovu unaprijed definisanih, jasnih, objektivnih i transparentnih kriterijuma i metodologije bodovanja,

- 3) izvještaj o raspodjeli sredstava objave na svojoj internet stranici u roku od 15 dana od dana donošenja odluke raspodjele sredstava,
- 4) prilikom raspodjele sredstava prednost daju:
 - a) osnivačima medija koji su članovi eksternih samoregulatornih tijela,
 - b) eksternim samoregulatornim tijelima koje podržava veći broj osnivača medija.

X. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U INFORMISANJU

Osnivač medija

Član 26

Osnivač medija je fizičko ili pravno lice koje osniva medij radi objavljivanja medijskog sadržaja i utvrđuje programsku orijentaciju.

Osnivač medija odgovoran je za objavljeni sadržaj ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odgovornost za štetu

Član 27

Osnivač medija odgovara za štetu koju medij prouzrokuje drugome i dužan je da štetu nadoknadi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Solidarna odgovornost

Član 28

Za štetu učinjenu u smislu člana 27 ovog zakona osnivač, glavni urednik, urednik za pojedina izdanja ili rubrike i novinar ili autor koji nije novinar odgovaraju solidarno, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Postojanje osnova odgovornosti za štetu dokazuje tužilac, a postupanje u skladu sa dužnom profesionalnom pažnjom dokazuje tuženi.

Glavni urednik

Član 29

Medij ima glavnog urednika.

Glavni urednik je lice koje slobodno i samostalno uređuje medijski sadržaj i odgovara za objavljeni medijski sadržaj.

Za glavnog urednika medija može biti imenovano lice koje ispunjava uslove propisane statutom medija.

Glavnog urednika iz stava 2 ovog člana imenuje i razrješava osnivač medija, u skladu sa Statutom medija.

Urednik za pojedina izdanja ili rubrike

Član 30

Medij može imati i urednika za pojedina izdanja ili rublike, u skladu sa Statutom medija.

Urednik za pojedina izdanja ili rubrike uređuje medij u oblasti za koju je imenovan i odgovoran je za sadržaj izdanja ili rubrike u programskoj oblasti koju uređuje.

Novinar

Član 31

Novinar je svako lice koje je uključeno u prikupljanje, strukturiranje, sortiranje i obradu informacija od javnog interesa za objavljivanje putem medija i zaposlen je kod osnivača medija ili samostalno obavlja novinarske poslove.

Član 32

Novinar prikuplja informacije u skladu sa zakonom i etičkim kodeksom i odgovoran je za tačnost, istinitost i potpunost pripremljenih, odnosno objavljenih informacija.

Autor koji nije novinar

Član 33

Za rubrike u kojima se objavljuju radovi iz oblasti kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti, medij može imati i autora koji nije novinar u smislu člana 31.

Angažovanje autora iz stava 1 ovog člana uređuje se ugovorom o djelu.

Autor koji nije novinar odgovara za istinitost pripremljenih, odnosno objavljenih informacija.

Oslobađanje od odgovornosti

Član 34

Glavni urednik, urednik za pojedina pojedina izdanja ili rubrike novinar i autor koji nije novinar nijesu odgovorni ukoliko u svom radu pribave ili objave informaciju koja predstavlja državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu, ako postoji opravdan interes javnosti da bude upoznata.

Shodna primjena

Član 35

U pogledu utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete u smislu ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju obligacioni odnosi, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odgovornost elektronskih publikacija za komentare

Član 36

Komentar je sadržaj objavljen na elektronskoj publikaciji koji je kreirao njen registrovani korisnik povodom objavljenog programskog sadržaja.

Elektronska publikacija je odgovorna za komentare trećih lica, ako ih ne ukloni blagovremeno po prijavi ili saznanju da se radi o sadržaju kojim se krše zakonom zaštićena prava.

Zaštita ugleda autora

Član 37

Programski sadržaj kojem je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom autora bez njegovog pristanka.

Za programski sadržaj objavljen suprotno stavu 1 ovog člana odgovara glavni urednik.

Ako je programskim sadržajem objavljenim suprotno stavu 1 ovoga člana povrijeđen ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

Član 38

Novinar ima pravo da odbije da pripremi, napiše ili učestvuje u oblikovanju sadržaja koji je suprotan zakonu i Etičkom kodeksu, uz pisano objašnjenje glavnom uredniku.

Novinaru iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana ne može prestati radni odnos, umanjiti zarada ili naknada za rad, niti se na drugi način staviti u nepovoljni položaj.

Član 39

Na prava, obaveze i odgovornosti novinara i zaposlenih u mediju, shodno se primjenju odredbe Zakona o radu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Zaštita izvora informacija

Član 40

Novinar i druga lica (glavni urednik, urednik za pojedina izdanja ili rubrike i autor koji nije novinar) koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaja,

upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu na identitet izvora informacije nijesu dužni da otkriju izvor informacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, a kada je to ograničenje neophodno radi zaštite interesa nacionalne bezbjednosti, teritorijalne cjelovitosti, zaštite zdravlja i otkrivanja krivičnih djela zaprijećenih kaznom od 5 godina ili više, lica iz stava 1 ovog člana dužna su da otkriju izvor informacije.

Prilikom donošenja odluke o saslušanju lica iz stava 1 ovog člana na okolnosti izvora informacije, sud će posebno voditi računa o tome da li je informacija u neposrednoj vezi sa konkretnim slučajem, da li se informacija može pribaviti iz drugih izvora i da li je na zakonu zasnovan interes za otkrivanje podataka o izvoru informacije preteže u odnosu na zaštitu izvora informacije.

Sud može, cijeneći okolnosti slučaja, isključiti javnost u toku iznošenja podataka o izvoru informacije i upozoriti lica koja prisustvuju glavnom pretresu na kojem je javnost isključena da su dužna da kao tajnu čuvaju sve što su na pretresu saznala i ukazaće da odavanje tajne predstavlja krivično djelo.

Način prikupljanja informacija

Član 41

Informacije prikupljene na nedozvoljen način mogu se objaviti samo u interesu nacionalne bezbjednosti, zaštite teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, sprječavanja nereda ili kriminala, sprječavanja propagiranja rata ili pozivanja na nasilno rušenje Ustavom utvrđenog poretka, podstrekivanja na nasilje ili vršenje krivičnih djela, sprječavanja rasne, nacionalne i vjerske mržnje ili diskriminacije i radi očuvanja i nepristrasnosti sudstva.

Dužna novinarska pažnja

Član 42

Autor programskog sadržaja je dužan da prije objavljivanja informacije o određenom događaju, pojavi ili ličnosti, s pažnjom primjerenom okolnostima, provjeri njeno porijeklo, istinitost i potpunost.

Dužna novinarska pažnja se u sudskim postupcima cijeni od slučaja do slučaja, u zavisnosti od samog događaja i okolnosti.

Isključenje odgovornosti za štetu

Član 43

Osnivač medija, odgovorni urednik i autor programskog sadržaja neće odgovarati za štetu ako su postupali u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, odnosno ako je programski sadržaj kojim je šteta učinjena:

- 1) vjerno prenijet iz rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, tijela jedinice lokalne samouprave, sa javnog skupa ili je prenijet iz akata državnih organa, javnih ustanova i drugih pravnih lica kojima su povjerena javna ovlašćenja,
- 2) od javnog interesa i prenijet kao citat iz drugog medija ili objavljen unutar intervjua, osim ako pojedini dijelovi citata ili intervjua sadrže očigledne uvrede ili klevete.

Prilikom utvrđivanja odgovornosti lica iz stava 1 ovog člana, sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito način, oblik i vrijeme iznošenja programskog sadržaja, razloge za hitnost objavljivanja, kao i da li bi šteta nastala i u slučaju da programski sadržaj nije objavljen.

Član 44

Autor programskog sadržaja i odgovorni urednik ne mogu biti obavezani na naknadu nematerijalne štete učinjene putem medija u iznosu koji bi obeshrabrujuće uticao na novinare i medije u obavljanju njihove uloge u očuvanju demokratskih vrijednosti društva.

Osnivač medija ne može biti obavezan na naknadu nematerijalne štete učinjene putem medija u iznosu koji bi mogao dovesti do velikih materijalnih poteškoća ili stečaja osnivača medija.

Prilikom utvrđivanja visine naknade štete, sud će uzeti u obzir da li je oštećeni zahtijevao objavljivanje ispravke ili odgovora, kao i da li je odgovorni urednik objavio ispravku, odgovor ili izvinjenje.

Sud će takođe uzeti u obzir, imajući u vidu sve okolnosti slučaja, da li se oštećeni obratio medijskom regulatornom ili samoregulatornom tijelu i sa kakvim ishodom.

Član 45

Za štetu prouzrokovanu objavljivanjem neistinite, nepotpune ili druge informacije koja potiče od državnog organa uvijek odgovara država, bez obzira na krivicu.

Državnom organu nije dozvoljeno da podnese zahtjev za naknadu štete zbog povrede ugleda.

Nosioci državnih i političkih funkcija mogu isključivo u ličnom svojstvu podnijeti zahtjev za naknadu štete zbog povrede privatnosti, časti i ugleda.

Lica iz stava 3 ovog člana, dužna su da trpe iznošenje kritičkih mišljenja, koja se odnose na njihov rad, odnosno politike koju zastupaju ili sprovode, ili koja su u vezi sa obavljanjem funkcije.

Građani koji se upuste u javnu raspravu dužni su da ispolje veću toleranciju prema kritici u vezi stavova koje zastupaju.

XI. ZAŠTITA POSEBNIH PRAVA

Pretpostavka nevinosti

Član 46

U cilju zaštite ljudskog dostojanstva niko se u mediju ne smije označiti počiniocem kažnjivog djela, odnosno proglasiti krivim ili odgovornim prije pravnosnažne odluke suda.

Izveštavanje o sudskim postupcima

Član 47

Mediji i novinari su dužni da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim postupcima.

Ukoliko je medij objavio da je protiv određene osobe pokrenut krivični postupak, ta osoba ima pravo, kada se postupak okonča, da zahtijeva objavljivanje informacije o pravosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe odnosno oslobađanju od optužbe.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana se podnosi mediju najkasnije 30 dana od dana pravosnažnog obustavljanja, odnosno okončanja krivičnog postupka.

Medij nije dužan da objavi informaciju ili dio informacije iz stava 2 ovog člana, ukoliko uz zahtjev za objavljivanje informacije nije priloženo pravosnažno rješenje o obustavi krivičnog postupka, odnosno pravosnažna presuda kojom se optužba odbija ili optuženi oslobađa od optužbe, a ovlašćena osoba ih ne dostavi prije isteka roka za podnošenje zahtjeva.

Za sva ostala pitanja vezana za objavljivanje informacije iz stava 2 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na ispravku i odgovor.

Zabrana govora mržnje

Član 48

Zabranjeno je objavljivanje informacija u medijima kojima se izražavaju ideje, tvrdnje i mišljenja koja izazivaju, šire, podstiču ili pravdaju diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog ličnog svojstva, ksenofobiju, rasnu mržnju, antisemitizam ili ostale oblike mržnje zasnovane na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu u formi nacionalizma, diskriminacije i neprijateljstva protiv manjina.

Zabrana diskriminacije

Član 49

Zabranjeno je prenošenje programskog sadržaja u medijima kojima se vrši diskriminacija po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, promjene pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja,

bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavke o pripadnosti grupi, političkoj partiji, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Zaštita djece

Član 50

Mediji su dužni da štite integritet djece.

Programski sadržaj medija koji može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj djeteta mora biti unaprijed jasno i vidno označen kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga dijete koristiti.

Mediji ne smije objavljivati informacije kojima se otkriva identitet djeteta uključenog u slučajeve bilo kog oblika nasilja ili krivičnog djela, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac i, u tom kontekstu, iznose pojedinosti iz porodičnih odnosa i njegovog privatnog života.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, identitet djeteta u istrazi i krivičnom postupku može se objaviti ukoliko postoji opravdan javni interes radi sprovođenja istrage i nesmetanog toka krivičnog postupka, kao i pravo javnosti da bude upoznata sa tokom tog postupka.

Zabrana javnog izlaganja pornografije

Član 51

Nije dozvoljeno na način dostupan djeci javno izlagati štampani medij sa pornografskim sadržajem.

Štampani medij sa pornografskim sadržajem na naslovnoj i poslednjoj strani ne smije da sadrži pornografiju, a mora imati vidno upozorenje da sadrži pornografiju, kao i upozorenje da nije namijenjen djeci.

Na pornografske audio i audio-vizuelne medijske sadržaje, kao i na sadržaje koji se distribuiraju putem interneta primenjuju se odredbe posebnog zakona kojim se uređuju elektronski mediji.

Zabrana reklamiranja

Član 52

Zabranjeno je reklamiranje prodaje i kupovine organa ili tkiva ljudskog tijela za transplantaciju ili transfuziju.

Medij ne smije reklamirati oružje, opojne droge, duvanske proizvode, promet roba i pružanje usluga zabranjenih zakonom, lijekove i medicinske tretmane koji su jedino dostupni uz medicinski recept, postupke i metode liječenja nesaglasne sa posebnim zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Reklame za lijekove i medicinske tretmane moraju biti jasno prepoznatljive kao takve i moraju sadržati propratni tekst: “Uvijek pročitajte uputstva prije upotrebe. Posavjetujte se sa svojim ljekarom ili farmaceutom o riziku i mogućim neželjenim efektima.”

Prilikom reklamiranja alkoholnih pića, mediji moraju poštovati odredbe posebnog zakona.

Dostojanstvo ličnosti

Član 53

Objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti, ugleda ili pijeteta, nije dozvoljeno ako interes za objavljivanje informacije ne preteže nad interesom zaštite dostojanstva, a naročito ako se time ne doprinosi pravu javnosti da zna.

Prikazom ili opisom scene nasilja u mediju ili medijskom sadržaju ne smije se povrijediti dostojanstvo žrtve nasilja.

Mediji su dužni da u programskim sadržajima koji sadrže scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, dosljednom primjenom profesionalnih i etičkih standarda novinarskog kodeksa na primjeren način realizuju obavezu informisanja javnosti i potrebu za iskazivanjem saosjećanja, uz eliminisanje rizika od senzacionalizma.

Karikaturalno, satirično, kolažno i drugo slično prikazivanje lica, ne smatra se povredom dostojanstva.

Pravo na privatnost

Član 54

Mediji su dužni da poštuju pravo na privatnost i porodični život.

Pravo iz stava 1 ovog člana obrnuto je srazmjerno značaju javne funkcije koju pojedinac obavlja na način da se pravo na privatnost nosioca javne funkcije štiti, osim u slučajevima koji su u vezi sa funkcijom koju obavlja.

Član 55

Informacije kojima se može ugroziti pravo iz člana 53 stav 1 ovog člana ne može se objaviti bez pristanka lica na koje se informacija odnosi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, informacija iz privatnog života, odnosno lični zapis, može se objaviti bez pristanka lica na koje se odnosi, ako:

- 1) se pri objavljivanju ne može zaključiti koje je to lice,
- 2) je lice informaciju, odnosno zapis, namijenilo javnosti,
- 3) je lice svojim izjavama i ponašanjem u vezi ličnog i porodičnog života privlačilo pažnju javnosti i dalo povoda za objavljivanje informacije, odnosno zapisa,
- 4) se radi o zapisu s javnog skupa,
- 5) je objavljivanje potrebno radi zaštite nacionalne ili javne bezbjednosti, odnosno zaštite javnog zdravlja, zaštite ugrožavanja života i životne sredine, zaštite protiv korupcije, sumnje da je izvršeno krivično djelo, otkrivanje i objelodanjivanje krivičnih djela, sprječavanje obmanjivanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti ili korupcije u javnoj službi, nezakonitog korišćenja javnih sredstava ili zloupotreba ovlašćenja javnih funkcija.

Član 56

Lice koje smatra da mu je putem medija povrijeđeno pravo na privatnost ili porodični život može tužbom zahtijevati:

- 1) sprječavanje ponovnog objavljivanja iste informacije ili zapisa ili suštinski iste ili slične informacije ili zapisa,
- 2) uklanjanje ili uništenje objavljenog zapisa (brisanje video zapisa, brisanje audio zapisa, uništenje negativa, odstranjenje iz publikacije i slično),
- 3) naknadu štete,
- 4) objavljivanje presude.

Procesni aspekti zaštite pojedinih prava

Član 57

Nadležni sud može, na predlog državnog tužioca, zabraniti distribuciju informacije ili drugog medijskog sadržaja, kojima se poziva na nasilno rušenje ustavnog poretka, narušavanje teritorijalne cjelovitosti Crne Gore, kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne ili vjerske netrpeljivosti ili mržnje.

Odlukom iz stava 1 ovog člana sud će zabraniti distribuciju informacije ili medijskog sadržaja koji su već objavljeni i zabraniti distribuciju iste, srodne ili slične informacije ili medijskog sadržaja koji budu objavljeni naknadno.

Predlogom za zabranu, može se zahtijevati da se zabrani distribucija informacije ili drugog medijskog sadržaja, da se oduzmu primjerci novina koje sadrže tu informaciju ako se svrha zabrane može postići samo na taj način, odnosno da se zabrani širenje takve informacije putem drugog medija i naloži njeno uklanjanje sa tog medija.

Član 58

Nadležni sud može, na predlog državnog tužioca, donijeti rješenje o privremenoj zabrani distribucije informacije ili drugog medijskog sadržaja do pravosnažnosti odluke o zabrani.

Po predlogu iz stava 1 ovog člana sud odlučuje u roku od 6 časova od njegovog podnošenja.

Nadležni sud je dužan da rješenje o privremenoj zabrani odmah dostavi osnivaču, odgovornom uredniku, štampariji, distributeru i odgovornom operateru internet provajdera.

Član 59

Postupak po predlogu za zabranu je hitan.

Pretnes se mora održati u roku od 24 časa od prijema predloga.

Pretnes u postupku po predlogu za zabranu može se održati i bez prisustva uredno pozvanih stranaka, na šta se stranke u pozivu na pretnes izričito upozoravaju.

Rješenje po predlogu za zabranu sud donosi odmah po završenom pretnesu, objavljuje ga bez odlaganja i dostavlja strankama u roku od 48 časova od dana obavještenja.

Član 60

Ukoliko sud odbije predlog za zabranu ili poništi rješenje o privremenoj zabrani distribucije informacije ili drugog medijskog sadržaja, rješenjem će se odrediti da se sve preduzete mjere ukinu i to najkasnije u roku od 12 časova.

Žalba državnog tužioca protiv rješenja suda iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 61

Ukoliko sud odbije predlog za zabranu, izdavač ima pravo na naknadu štete koja je prouzrokovana neosnovanom privremenom zabranom.

Član 62

Protiv rješenja prvostepenog suda donesenog po predlogu za zabranu može se izjaviti žalba u roku od 48 časova od dostavljanja prepisa rješenja.

Žalba se ne dostavlja drugoj strani na odgovor.

Blagovremenu i dozvoljenu žalbu, zajedno sa svim spisima, prvostepeni sud dostavlja drugostepenom sudu u roku od 48 časova od prijema žalbe.

Drugostepeni sud može pozvati i saslušati stranke.

Drugostepeni sud odlučuje po žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe sa spisima.

Član 63

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku za zabranu distribucije informacije ili drugog medijskog sadržaja shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje krivični postupak.

XII. PRAVO NA ODGOVOR I ISPRAVKU

Pravo na odgovor

Član 64

Fizičko i pravno lice na koje se odnosi informacija, koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi odgovor kojim se pobijaju, dopunjuju ili ispravljaju neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice, bez naknade.

Nosilac prava na odgovor može protiv odgovornog urednika podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora ako odgovorni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga za neobjavljivanje određen ovim zakonom, ili ako odgovor objavi na nepropisan način.

U parnici radi objavljivanja odgovora raspravlja se samo o činjenicama, određenim ovim zakonom, od kojih zavisi obaveza odgovornog urednika da objavi odgovor.

Objavljivanje odgovora ne sprječava ovlašćeno lice da zahtjeva i ispravku informacije.

Pravo na ispravku

Član 65

Fizičko i pravno lice čiji su pravo ili interes povrijeđeni neistinitom, nepotpunom ili netačno prenijetom informacijom ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi ispravku neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice bez naknade.

Ne može se zahtijevati ispravka ako je medij do dana podnošenja zahtjeva već sam objavio ispravku, osim ako podnosilac ispravke smatra da medij nije ispravku objavio na odgovarajući način.

Fizičko i pravno lice čiji su pravo ili interes povređeni neistinitom, nepotpunom ili netačno prenijetom informacijom može tužbom zahtijevati da sud glavnom uredniku odredi da, bez naknade, objavi ispravku netačnih ili neistinitih navoda ili da se nepotpuni navodi dopune na način koji ih čini cjelovitim i istinitim.

Rokovi za zahtjev objavljivanja odgovora i ispravke

Član 66

Objavljivanje ispravke ili odgovora može se tražiti od osnivača medija, od odgovornog urednika medija u roku od 30 dana od dana objavljivanja programskog sadržaja, odnosno u roku od 30 dana od kada je zainteresovano lice saznalo za objavljivanje ako iz objektivnih razloga nije mogla saznati u naznačenom roku.

Kada se traži objavljivanje ispravke ili odgovora mora se navesti programski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose i datum njegovog objavljivanja.

Sadržina odgovora odnosno ispravke

Član 67

Odgovor odnosno ispravka se mora objaviti bez izmjena i dopuna, osim pravopisnih ispravki koje ne mjenjaju smisao, na istoj strani štampe, sa istom opremom, odnosno u istoj emisiji elektronskog medija u kojima je objavljen programski sadržaj, tako da plasman u mediju odgovara plasmanu programskog sadržaja na koji se odnosi, uz oznaku odgovor odnosno ispravka.

Odgovor odnosno ispravka se mora objaviti u prvom, a ako stigne prekasno, u drugom izdanju, odnosno programskom sadržaju medija nakon prijema odgovora odnosno ispravke.

U online medijima odgovor odnosno ispravka se objavljuje najkasnije 12 sati po prijemu i mora biti povezana linkom sa programskim sadržajem na koji se odnosi.

Objavljivanje ispravke ili odgovora može se tražiti ako je programski sadržaj bio objavljen i posredstvom medija koji je prestao da radi.

Podnosilac ispravke ili odgovora može od osnivača medija iz stava 4 ovog člana ili njegovog pravnog sljedbenika tražiti da, o svom trošku, obezbijedi objavljivanje ispravke ili odgovora u određenom drugom mediju koji je, po obimu i kvalitetu distribucije programskih sadržaja, kao medij koji je prestao da radi.

Odgovor odnosno ispravka ne smije biti nesrazmjerno duža od programskog sadržaja, odnosno od dijela programskog sadržaja na koji se odnosi.

Odgovor odnosno ispravka se objavljuje na jeziku na kojem je objavljen programski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose.

Zabranjeno je u istom izdanju, odnosno programskom sadržaju medija zajedno sa ispravkom ili odgovorom na ranije objavljeni programski sadržaj objaviti i komentar tog odgovora odnosno ispravke.

Na komentar ispravke ili odgovora primjenjuju se odredbe ovoga zakona koje važe za pravo na ispravku i odgovor.

Razlozi odbijanja objavljivanja odgovora odnosno ispravke

Član 68

Medij je dužan da objavi ispravku ili odgovor na objavljeni programski sadržaj, osim ako:

- 1) se ispravka ili odgovor ne odnose na programski sadržaj zbog kojeg se zahtijeva njihovo objavljivanje ili ne sadrže tvrdnje o podacima i činjenicama u vezi sa navodima iznesenim u programskom sadržaju,
- 2) se ispravkom ili odgovorom pobijaju navodi iz objavljenog programskog sadržaja čija je istinitost već utvrđena pravosnažnim aktom nadležnog organa,
- 3) je ispravku ili odgovor podnijela osoba koja na to nema zakonsko pravo,
- 4) je već objavljena ispravka ili odgovor na isti programski sadržaj, ili je u istom mediju, u drugom jednako vrijednom obliku (intervju, izjava i drugo), a po zahtjevu ovlašćenog lica već objavljena reakcija ovlašćenog lica iste sadržine kao podnesena ispravka ili odgovor,
- 5) je na isti programski sadržaj podnesena nova ispravka ili odgovor, iste sadržine kao ranija, a spor radi objavljivanja ranije podnijete ispravke ili odgovora nije okončan,
- 6) se ispravka ili odgovor ne odnosi na programski sadržaj za koji lice tvrdi da ga ispravlja ili na njega odgovara,
- 7) je sadržina ispravke ili odgovora takva da bi njihovo objavljivanje izazvalo zabranu distribucije medija, krivičnu ili prekršajnu odgovornost ili građanskopravnu odgovornost prema trećim licima,
- 8) ispravku ili odgovor nije zahtijevalo ovlašćeno lice, nije navelo ime, prezime, adresu i broj lične karte, odnosno naziv i sjedište pravnog lica,
- 9) su ispravka ili odgovor nesrazmjerno duži od programskog sadržaja na koji se odnose, a podnosilac odbije pisani zahtjev urednika medija da ispravku ili odgovor skрати,

10) su ispravka ili odgovor napisani na jeziku različitom od jezika na kojem je objavljen programski sadržaj na koji se odnose, a nijesu naknadno, na intervenciju urednika, prevedene na taj jezik.

Urednik je dužan da u roku od 7 dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanja odgovora ili ispravke obavijesti podnosioca o razlogu zbog koga odbija da objavi odgovor odnosno ispravku.

Razlozi da sud ne naredi objavljivanje ispravke

Član 69

Sud neće naložiti glavnom uredniku objavljivanje ispravke ako:

- 1) tužilac ne dokaže da je objavljena informacija neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta,
- 2) sud utvrdi da je informacija neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta, a ne povređuje pravo lica na koje se odnosi,
- 3) postoji razlog za odbijanja objavljivanja odgovora odnosno ispravke iz člana 68.

Procesni aspekti objavljivanja odgovora odnosno ispravke

Član 70

Postupak po tužbi za objavljivanje odgovora odnosno ispravke je hitan.

Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana isteka roka za objavljivanje ispravke ili odgovora.

Uz tužbu za objavljivanje se prilaže primjerak ili kopija štampanog teksta, odnosno, po mogućnosti, tonski ili video zapis emisije u kojoj je objavljen programski sadržaj.

U sporovima po tužbi za objavljivanje ispravke ili odgovora, prvo ročište glavne rasprave mora se održati u roku od 8 dana od dana predaje tužbe u sudu, a i naredna ročišta, ako za takvima postoji potreba, zakazuju se takođe u roku od 8 dana od dana održavanja posljednjeg ročišta.

Tuženi je dužan da odgovori na tužbu najkasnije na glavnoj raspravi.

Urednik medija u kojem je objavljena informacija dužan je da po dostavljanju tužbe za objavljivanje odgovora, odnosno ispravke na zahtjev suda, neodložno dostavi osporeni programski sadržaj, pod prijetnjom odlučivanja na njegovu štetu ako to, bez opravdanih razloga, ne učini.

Sud odbacuje tužbu, odnosno odbija tužbeni zahtjev, ukoliko utvrdi da postoje okolnosti u kojima medij nije dužan da objavi ispravku ili odgovor u skladu sa ovim zakonom.

Tužilac može tražiti da sud tuženom naredi objavljivanje odgovora odnosno ispravke, pod prijetnjom plaćanja primjerenog novčanog iznosa tužiocu za slučaj neobjavljivanja.

Ukoliko sud usvoji tužbeni zahtjev, naređuje tuženom da objavi ispravku ili odgovor u roku i na način utvrđen ovim zakonom.

XIII. ČUVANJE I PRAVO UVIDA MEDIJSKOG ZAPISA

Obaveza osnivača

Član 71

Osnivač je dužan da čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke informacije ili drugi zapis), 30 dana od dana objavljivanja.

Pravo uvida i pravo na kopiju

Član 72

Osnivač je dužan da čuvane zapise stavi na uvid i dostavi njihovu kopiju na zahtjev suda, drugog nadležnog državnog organa, regulatornog tijela za oblast elektronskih medija, kao i zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva.

Naknada

Član 73

Za izradu kopije zapisa može se zahtjevati naknada nužnih troškova kopiranja.

Na zahtjev suda, nadležnog državnog organa, kao i regulatornog tijela za oblast elektronskih medija, kopija zapisa se izrađuje i dostavlja bez naknade, ako je zahtjev u vezi sa obavljanjem poslova iz njihove nadležnosti.

XIV. INOSTRANA INFORMATIVNA DJELATNOST

Član 74

Predstavnik inostranog medija (urednik, novinar, foto-reporter, snimatelj i drugi saradnici) i dopisništvo inostranog medija, imaju u obavljanju svoje djelatnosti ista prava i dužnosti kao i domaći urednik, novinar i ostali saradnici.

Predstavnik inostranog medija i dopisništvo inostranog medija upisuju se u evidenciju inostranih predstavnika i dopisništava, koju vodi Ministarstvo vanjskih poslova, na osnovu čega im se izdaje akreditacija.

Ministarstvo vanjskih poslova bliže uređuje način vođenja i upisa u evidenciju i izdavanje akreditacije iz stava 2. ovog člana.

XV. KAZNENE ODREDBE

Član 75

Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne obavijesti nadležni organ za poslove medija o prestanku rada medija (član 13),
- 2) na zakonom propisan način ne objavi podatke (član 14),
- 3) na zakonom propisan način ne objavi podatke (član 15),
- 4) u roku od 7 od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke ne obavjesti podnosioca o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor odnosno ispravku (član 68, stav 2)
- 5) ne čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke informacije ili drugi zapis), 30 dana od dana objavljivanja (člana 71),
- 6) ne stavi na uvid primjerak medijskog zapisa i ne dostavi njihovu kopiju na zahtjev suda, drugog nadležnog državnog organa, regulatornog tijela za oblast elektronskih medija, kao i zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pismenog zahtjeva (član 72).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Član 76

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 8.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne prijavi podatke o novčanim sredstvima za predhodnu kalendarsku godinu do 31.marta tekuće godine (član 12, stav 6),
- 2) ne prijavi podatke o prosječno prodatom tiražu za predhodnu kalendarsku godinu do 31.marta tekuće godine (član 12, stav 7)
- 3) ne obavijesti nadležni organ o svakoj promjeni podataka u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 13, stav 9)
- 4) ne dostavi evidenciju Centralnom registru pravnih subjekata najkasnije do 31.marta tekuće godine za predhodnu godinu (član 18, stav 4),
- 5) objavi informacije prikupljene na nedozvoljeni način suprotno članu 41 ovog zakona,
- 6) blagovremeno po prijavi ili saznanju da se radi o sadržaju kojim se krše zakonom zaštićena prava ne uklone objavljeni sadržaj trećih lica (član 36, stav 2),
- 7) ne štiti integritet djece (član 50),
- 8) postupa suprotno članu 51 ovog zakona,
- 9) objave reklamu suprotno članu 52,
- 10) postupa suprotno članu 55 stav 3.
- 11) sadržinu odgovora, odnosno ispravke objavi suprotno članu 67,

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 77

Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu i organu lokalne samouprave, ako:

- 1) Centralnom registru privrednih subjekata ne podnese podatke o iznosu novčanih sredstava dodijeljenih na ime državne pomoći kao i podatke o iznosu novčanih sredstava dobijenih od organa javnog sektora (član 13, stav 2, tačka 1),

- 2) ne objave evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.
- 3) Centralnom registru privrednih subjekata ne dostave evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja ili drugih ugovorenih usluga (član 19, stav 7).

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nadzor

Član 78

Nadzor nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda u štampanim i online medijima (sadržanim u članovima 46, 47, 50, 51, 52) vrše samoregulatorna tijela.

Regulator za elektronske medije vrši nadzor nad elektronskim medijima, shodno zakonu koji uređuje oblast elektronskih medija.

Član 79

Ministarstvo vanjskih poslova je organ nadležan za nadzor nad odredbama inostrane informativne djelatnosti u smislu člana 74.

Centralni registar privrednih subjekata vrši nadzor nad članovima 11,12,13,17 i 18.

Podzakonski akti

Član 80

Podzakonski akt iz člana 27 stav 2 donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe članova 21, 24, 26 će se primjenjivati od 1.januara 2020. godine.

Sredstva za Fond za podsticanje pluralizama i raznovrsnosti medija iz člana 24 ovog Zakona obezbjeđuju se budžetom države Crne Gore.

Usklađivanje poslovanja

Član 81

Mediji su dužni da svoju organizaciju i način rada usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 82

Odredbe ovog zakona koje se odnose na zaštitu transparentnosti oglašavanja u medijima iz članova 18 i 19 počinju se primjenjivati po isteku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona

Član 83

Odredbe ovog zakona o upisu u Evidenciju medija počinju da se primjenjuju po isteku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnivač medija dužan je da u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovih odredbi izvrši prijavu podataka za evidenciju medija, koji nijesu bili propisani kao predmet Evidencije po ranije važećim propisima. (član 13, stav 2)

Član 84

Postupak odlučivanja o pravima i obavezama zaposlenih koji nije pravosnažno okončan do dana primjene ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona, ukoliko je to povoljnije za zaposlene.

Prestanak važenja

Član 85

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o medijima ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 051/02 od 23.09.2002, 062/02 od 15.11.2002, Službeni list Crne Gore", br. 046/10 od 06.08.2010, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011)

Stupanje na snagu

Član 86

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.